

Referat fra Styringsgruppemøte 24. november 2016

Sted: Nordre Land rådhus, Dokka (Formannskapsalen)

Tid: 24.11.2016, kl 10.00-12.00.

Til stede: Jarle Snekkestad (Nordre Land), Morten Aas (Oppland fk), Rune Selj (Søndre Land), Gaute Thommassen (Fylkesmannen i Oppland)

Forfall: Roger Nyhus (Gran), Lars Ole Saugnes (Gran), Arnfinn Eng (Nordre Land), Arne Skogsbakken (Søndre Land), Ragnhild Stokker (NVE), Toril Grønbrekk (Etnedal), Knut Ole Gladhaug (Etnedal), Halvor Bratlie (Lunner), Bente Rudrud (Lunner), May-Britt Nordli (Jevnaker), Øivind Langseth (Øystre Slidre), Kristian Damstuen (Nord-Aurdal), Rannveig Mogren (Gausdal)

Andre tilstedeværende: Håvard Lucasen (prosjektkoordinator/referent), Øyvind Løvstad (LimnoConsult)

Saker/konklusjoner:

- Brev fra KS/vannregionene til klima- og miljøministeren og kommunal- og moderniseringsministeren, «*Helhetlig vannforvaltning krever økte ressurser lokalt*», ble raskt presentert. Finansiering av vannområdearbeidet har også vært tema i Stortingets spørretime.
- Brev fra klima- og miljøministeren til vannregion Vest-Viken, «*Klima- og miljødepartementets godkjenning av regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest-Viken for planperioden 2016-2021*». Regional plan er godkjent med enkelte endringer. For vannområde Randsfjorden sin del er det hovedsakelig endringer i tiltak og mål for regulerte vassdrag. Departementet har satt opp lister over tiltak og mål for regulerte vannforekomster. Disse listene inneholder mange konkrete feil og mulige mangler. Vannregionen forsøker å få klarhet i hva som er feil og hva som er reelle endringer. GT påpekte at det vil ha relativt stor betydning for de regulerte vannforekomstene i vannområdet dersom det er riktig at listen er redusert i så stor grad.

1. Kommunemøter gjennomført i høst

Det er gjennomført møter med de seks kommunene med obligatorisk deltakelse i vannområdet. Tilbakemeldingene på møtegjennomføringen har vært positive. Inntrykkene fra møterunden kan kort oppsummeres slik:

- Det gjøres mange tiltak innen avløpssektoren
 - o Kartlegging, kontroll, krav om utbedring av private spredte anlegg
 - o Tilknytning til kommunalt
 - o Utbedring av kommunalt
 - o Dette er tiltak som ikke først og fremst gjennomføres direkte på grunn av vannmiljøhensyn, så det kan være en del å hente på prioritering av områder og tiltak
- Det gjøres også diverse tiltak innen landbrukssektoren
 - o Krav i forbindelse med produksjonstilskudd
 - o Tilskuddsordninger (bl.a RMP og SMIL) for gjennomføring av positive tiltak
 - o Behov for mer veiledning/informasjon og presis bruk av tilskuddsordninger og forskrifter for best mulig effekt for vannmiljøet
- Kommunene har spilt inn ønske om bedre kommunikasjon og utveksling av lett forståelige resultater fra den overvåking som gjennomføres av forskjellige parter
- Kommunen har lite forhold til regional vannforvaltningsplan og tiltakslistene, og disse er i liten grad forankret i kommunale planer.

Vedtak

Tas til orientering.

2. Dagens tilstand i vannområdet

LimnoConsult v/Øyvind Løvstad la frem trendlinjer for vannmiljøutviklingen i området slik han kjenner den (se vedlagte presentasjon). Utviklingen og tilstanden kan kort oppsummeres slikt:

- Tilstanden er jevnt over best i de nordlige områdene, men det er også verdt å være oppmerksom på at disse vannforekomstene antagelig har lave tålegrenser og derfor tåler lite påvirkning. Særlig områder med redusert vannføring (f.eks Synna og Dokka) er utsatt for negativ påvirkning.
- Randsfjorden:
 - o Fosfortilstanden er ok og relativt naturlig, men den bør holdes på dette nivået i og med at innsjøens tåleevne antagelig er relativt lav.
 - o Nitrogentilførsel har ikke økt signifikant, men veldig tydelig effekt av Hadelandsområdet i og med at man ser markant høyere nitrogennivåer i Randsfjorden fra Viggas utløp og sørover.
 - o En viss økning i klorofyll a sør i Randsfjorden.
 - o Mengden partikler og humus øker markant. Dette medfører redusert siktedyp (endrede lysforhold) og mulig større mengde tungmetaller i sjøen, og vil kunne ha svært negative konsekvenser for økologien i Randsfjorden. Utviklingen må derfor stanses.
 - o Saltholdighet øker relativt dramatisk. Dette kan ha direkte eller indirekte toksisk effekt på flere arter. Utviklingen må stanses.

- Jarenvannet er en indikator som viser problemene på Hadeland
 - o Påvirkning fra landbruk, veianlegg, nedbygging osv, har påvirket vannet svært negativt
 - o Kraftig økning i saltholdighet, risiko for at hele innsjøen blir fullstendig forandret med tanke på sirkulasjon og mulig salt, oksygenfattig bunnsjikt

Vedtak

Informasjonen tas til orientering

3. Overvåkingskoordinering

I forbindelse med kommunemøtene kom det ønske fra flere hold om at det bør være bedre informasjonsflyt rundt prøvetaking og overvåkingsresultater. Kommunene, Randsfjordforbundet, fylkesmannen m.fl tar prøver i dag, og det er liten grad av koordinering og tilgjengeliggjøring av oppsummerte lettfattelige resultater. En kort oppsummering i form av en årlig folder eller lignende vil øke fokus på vannmiljøarbeidet, samtidig som bedre koordinering vil kunne redusere dobbeltarbeid osv.

HL har etablert god dialog med Randsfjordforbundet angående planlagt overvåking og resultater. GT foreslo at HL samlet de innspill og eventuelle ønsker som måtte komme på overvåking og la dette frem for fylkesmannen på et møte i forbindelse med fastsetting av overvåkingsprogram på nyåret. HL følger opp dette, samtidig som det også bør legges opp til et fast årlig møte mellom fylkesmannen, Randsfjordforbundet og vannområdekoordinator der siste års overvåking oppsummeres.

Vedtak

Vannområde Randsfjorden tar på seg å være et koordineringsledd for vannovervåking der det er nødvendig, samt utarbeider en kort og lettfattelig årlig oppsummering av overvåkingsresultatene. Dette forutsetter bidrag fra fylkesmannen, kommunene, Randsfjordforbundet og andre prøvetakere.

4. Budsjett 2017

Fremlagt budsjett for 2017 ble gjennomgått. Det legges opp til at det skal tæres på fondet gjennom 3-årsperioden 2016-2019, samtidig som HL søker på tilskudd til drift av vannområdet fra Miljødirektoratets tilskuddsordning.

Vedtak

Budsjett vedtas som fremlagt.

5. Vannområdearbeidet og kommunale planer

Kommunemøterunden viste at flere av kommunene er i gang med nye eller revisjoner av VA-planer, kommuneplaner, planstrategier eller lignende. MAa kommenterte viktigheten av å få

vannmiljøarbeidet forankret i kommunene, og da aller helst i kommunale planer. Dette ble også understreket på kommunemøtene, og HL har vært tydelig på at kommunene gjerne kan bruke han dersom det er behov for gjennomgang og prioritering av tiltakslistene eller annet i denne forbindelse. JS kommenterte at det også var naturlig at vannområdet sendte høringsinnspill dersom det dukket opp relevante planer hvor HL ikke har vært involvert.

Vedtak

Det arbeides for å få vannmiljømålene forankret i kommunalt planverk.

6. Eventuelt

- Manglende oppmøte på styringsgruppemøter
 - Tidspunktet denne gang er problematisk med tanke på budsjettbehandling og lignende. Dato ble også endret en måned før møtet, noe som medførte kollisjoner for enkelte.
 - Uheldig at ikke alle de obligatoriske kommunene er representert, om ikke hver gang så i hvert fall jevnlig.
 - Må kunne forvente at kjente forfall meldes tidligere enn dagen før, slik at man kan vurdere å finne alternative datoer dersom forfallet er stort.
 - Fastsetter to møtedatoer for 2017 på dette møtet og sender ut innkalling på dette allerede nå. Foreslåtte datoer er 9. mai og 7. november, Outlook-møteinnkalling vil bli sendt omgående.

Gran, 28.11.2016.

Håvard Lucassen